

บันทึกการตอบข้อหารือศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
เรื่อง ผู้ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี

ศาลากลางจังหวัดลำปาง ได้มีหนังสือที่ ลป ๐๐๓๒/๑๑๗๑๐ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ถึงกรมอนามัย เพื่อขอหารือว่าหน่วยงานใดควรทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีในเขตต่างจังหวัด ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ข้อเท็จจริง

ด้วยจังหวัดลำปาง ได้รับเรื่องขอให้เปรียบเทียบคดี จากเทศบาลเมืองเขลางค์นคร กรณีผู้ประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพฝ่าฝืนข้อกำหนดของท้องถิ่น และประกอบกิจการ โดยไม่ได้รับอนุญาตซึ่งผู้ประกอบการยอมรับผิดและยินยอมให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีทำการเปรียบเทียบปรับ กรณีการเปรียบเทียบคดี ตามมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี (๒) ในเขตจังหวัดอื่น ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด อัยการจังหวัด และผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุก หรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีมีอำนาจเปรียบเทียบ ประกอบกับคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ ๑/๒๕๔๔ เรื่อง การเปรียบเทียบปรับและการดำเนินคดี ข้อ ๖ กำหนดว่า ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการสรุปสำนวนเอกสาร เสนอให้ผู้มีอำนาจในการเปรียบเทียบคดีพิจารณา กรณีความผิดที่ต้องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดี (ในเขตต่างจังหวัด) พิจารณา ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตจังหวัดนั้น แจ้งเรื่องตามแบบแจ้งเรื่องให้เปรียบเทียบคดี (แบบ ปท.๔) ถึงผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อดำเนินการพิจารณาต่อไป

จังหวัดลำปาง พิจารณาแล้วขอเรียนว่า มีประเด็นข้อหารือเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติ ในการเปรียบเทียบคดีในกรณีดังกล่าวข้างต้น เนื่องจากคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ไม่ได้บัญญัติตำแหน่งเลขานุการเพื่อดำเนินการเปรียบเทียบไว้แต่อย่างใด และตามคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ ๑/๒๕๔๔ เรื่องการเปรียบเทียบปรับและการดำเนินคดี ก็ไม่ได้กำหนดตำแหน่งบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติงานในการบังคับใช้กฎหมายในการเปรียบเทียบปรับและการดำเนินคดี รวมทั้งการดำเนินการจัดให้มีการประชุมของคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี และแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ทำให้มีปัญหาในทางปฏิบัติ ดังนั้น จึงขอหารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเปรียบเทียบคดีตามกฎหมายการสาธารณสุขดังกล่าว เพื่อเป็นแนวทางและถือปฏิบัติต่อไป

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/ ๕๐๑๙ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ซึ่งกรมอนามัย มีถึงผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง

ข้อกฎหมาย

๑. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๘๕ ให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานครประกอบด้วย ผู้แทนกรุงเทพมหานคร ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้แทนกรมตำรวจ

(๒) ในเขตจังหวัดอื่นประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด อัยการจังหวัด และผู้กำกับกรมตำรวจจังหวัด

บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุกหรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีมีอำนาจเปรียบเทียบ

สำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ด้วย

เมื่อได้เสียค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ดำเนินคดีต่อไป

๒. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๕ ให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบ

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้แทนกรุงเทพมหานคร ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นกรรมการ และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการอีกไม่เกินสองคน

(๒) ในเขตจังหวัดอื่น ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด อัยการจังหวัด และผู้บังคับการตำรวจจังหวัด เป็นกรรมการ และให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเป็นเลขานุการ และให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเป็นผู้ช่วยเลขานุการอีกไม่เกินสองคน

บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุกหรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบ

สำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ คณะกรรมการเปรียบเทียบอาจมอบหมายให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ด้วย

การเปรียบเทียบของคณะกรรมการเปรียบเทียบและเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

ข้อความเห็น

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข ได้พิจารณาข้อหารือและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่า พระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีการปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติ เกี่ยวกับการเปรียบเทียบคดีไว้ในมาตรา ๒๑ เพื่อให้การปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ขับเคลื่อนไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ และจะมีผลบังคับใช้ภายใน ๑๘๐ วัน (๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐) ซึ่งหลังจากพระราชบัญญัติ ฉบับดังกล่าวมีผลบังคับใช้แล้ว ผู้ทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีในเขตจังหวัดอื่น ได้แก่ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด แต่อย่างไรก็ตาม ในระหว่างที่พระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ ยังไม่มีผลบังคับใช้ และหากจำเป็นต้องดำเนินการเปรียบเทียบคดี ศูนย์บริหาร กฎหมายสาธารณสุข ได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตามกฎหมายการสาธารณสุข Standard Operating Procedure (SOP) ขึ้น เพื่อให้เกิดมาตรฐานการปฏิบัติงานและลดปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ ตามที่กฎหมายกำหนด โดยได้กำหนดกระบวนการในการเปรียบเทียบคดี ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ เปรียบเทียบคดี และคำนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่” และ “เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการคดี” ไว้ ซึ่งท่านสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติได้ โดยสามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ http://laws.anamai.moph.go.th/ewtadmin/ewt/laws/ewt_dl_link.php?nid=๑๔๘๕&filename=๑LBook

สมชาย ตู๋แก้ว

(นายสมชาย ตู๋แก้ว)

ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐